

Platforma de comunicare și informare în domeniul Diasporei, Migrației și Dezvoltării

Concept

Cuprins

Context	2
I. Exemple de platforme de informare/comunicare	3
II. Platforme și pagini web din Republica Moldova relevante pentru cetățenii Republicii Moldova care intenționează să plece, se află în străinătate, au revenit sau intenționează să revină	10
III. Conceptul platformei de comunicare și informare	13
Anexa 1: Proiectul chestionarului privind Analiza necesităților de informare și comunicare a membrilor diasporei originare din Republica Moldova	Eroare! Marcaj în document nedefinit.
Anexa 2: Modelul primei pagini a platformei de comunicare și informare	17
Anexa 3: Foaie de parcurs pentru elaborarea platformei de comunicare și informare.....	18

Context

Prezentul studiu are drept scop conceptualizarea unei platforme de comunicare și informare în domeniul Diasporei, Migrației și Dezvoltării, care va oferi informații ușor accesibile pentru membrii diasporei și persoanele revenite și va contribui la consolidarea dialogului diasporă – Guvern / diasporă – diasporă (activitate realizată în corespundere cu *Obiectivul 3: Implementarea eficientă a programelor guvernamentale naționale pentru valorificarea contribuției diasporei din cadrul proiectului „Consolidarea cadrului instituțional al Republicii Moldova în domeniul migrației și dezvoltării”* în faza a II-a, finanțat de către Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare (SDC) pentru perioada 2019-2022 (HG nr.60/2019) precum și *Obiectivul 3 Mobilizarea, valorificarea și recunoașterea potențialului uman al diasporei* din Planul de acțiuni al Biroului Relații cu Diaspora și Strategia națională „Diaspora-2025” (HG nr.200/2016)).

În contextul obiectivului expus mai sus și, ținând cont de experiența țărilor de origine care au dezvoltat platforme web de informare/comunicare cu diaspora (inclusiv experiența anterioară a Republicii Moldova¹), în cadrul analizei am pornit de la câteva supoziții:

- a. Utilitatea dezvoltării unei pagini web noi (denumită generic [www.infodiaspora\(.gov\).md](http://www.infodiaspora(.gov).md)). Acest scenariu implică atât avantaje, cât și dezavantaje, din moment ce elaborarea unei noi platforme oferă flexibilitatea necesară pentru programarea acesteia *ab initio* conform necesităților actuale ale diasporei, însă, totodată, promovarea unei noi pagini web dedicate diasporei va necesita acțiuni pentru promovarea acesteia.
- b. Posibilitatea de a relansa platforma www.din.md, aflată în gestiunea Biroului Relații cu Diaspora (BRD). Acest scenariu pornește de la premisele că, platforma sus-menționată a fost utilizată în trecut de către membrii diasporei², fiind astfel cunoscută, iar în cadrul BRD există memoria instituțională necesară pentru relansarea acesteia.
- c. Posibilitatea de a consolida instrumentele actuale de comunicare/informare utilizate de BRD (site-ul propriu și conturile în rețele sociale³). Acest scenariu trebuie să țină cont de faptul că platforma guvernamentală gov.md nu întotdeauna va oferi flexibilitatea necesară pentru a modifica/ajusta structura paginii web a BRD la necesitățile de informare ale diasporei. Acest

¹ E de menționat că, în August 2014, Biroul Relații cu Diaspora, cu susținerea proiectului finanțat de UE “*Consolidarea capacităților de gestionare a migrației în Republica Moldova*” și OIM, a lansat portalul - www.din.md. Portalul oferă informații concetățenilor aflați peste hotare, care ar dori să se reîntoarcă acasă, informația necesară din diferite domenii: sănătate, educație, piața muncii, lansarea afacerilor, etc. La moment pagina web nu este funcțională. De asemenea, în cadrul aceluiași proiect, a fost lansat portalul pentru târgurile on line a locurilor de muncă, www.e-angajare.md. În perioada de implementare, proiectul, în colaborare cu Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, au fost organizate trei târguri ale locurilor de muncă. Peste 17.000 de vizitatori au accesat aproximativ 2000 de locuri de muncă vacante plasate pe portal. În total, mai mult de 200 de angajatori au participat la târgurile virtuale ale locurilor de muncă. Cu suportul aceluiași proiect, BRD a lansat, în luna aprilie 2014, portalul pentru stagieri - www.stagii.gov.md, având drept beneficiari studenții moldoveni care își fac studiile peste hotare. La moment pagina web nu este funcțională.

² În procesul de documentare nu a fost identificată o analiză a frecvenței utilizării platformei respective de către membrii diasporei, ea fiind nefuncțională. Deși potrivit datelor studiului „Analiza conținutului și structurii resurselor web destinate migranților originari din Republica Moldova, inclusiv din Transnistria și cetățenilor străini care vor să imigreze în Republica Moldova”, popularitatea acesteia este destul de redusă.

³ În rețeaua Facebook contul BRD este urmărit de 11402 *followeri* (unii dintre ei fiind Asociații ale diasporei, astfel că, anticipăm ca informațiile postate de către BRD să aibă o rază de acțiune mai mare), pe platforma video Youtube contul BRD are 110 de abonați, iar contul Twitter nu este activ la moment.

scenariu (de utilizare a paginii web a BRD) poate favoriza reticiența altor instituții și autorități de a furniza informații pentru platformă, preferând plasarea ei în continuare pe site-urile proprii.

În general, experiența țărilor de origine care au optat pentru platforme on line de comunicare cu diaspora denotă existența unui număr redus de portaluri dezvoltate separat după principiul ”ghișeului unic”⁴, care ar acoperi toate subiectele legate de experiența migrațională (inclusiv informarea pre-emigrare și integrarea la întoarcere). De multe ori informația este găzduită de paginile web ale instituțiilor responsabile de migrație și diasporă, sau de site-urile ministerelor de externe, având un caracter descriptiv (or, eventualele module dedicate interacțiunii cu diaspora fac față cu greu concurenței discuțiilor pe rețelele sociale). Unele state aleg să dezvolte platforme specializate dedicate unor anumite categorii de membri ai diasporii (de exemplu persoanele înalt calificate) sau să susțină inițiativele de ”jos în sus” ale unor asociații diasporale sau profesionale care dispun de capacitățile necesare pentru a oferi un caracter constant activităților de informare și implicare a diasporii în dezvoltarea țării de origine (spre exemplu cazul Australiei⁵).

În continuare vom prezenta câteva platforme de informare/comunicare cu diaspora, elaborate de către guvernele statelor de origine în vederea consolidării relației cu cetățenii aflați în străinătate, care intenționează să revină.

I. Exemple de platforme de informare/comunicare

Bosnia și Herțegovina

Portalul <https://dijaspora.mhrr.gov.ba/> (portalul interactiv pentru diasporă) a fost creat în cadrul proiectului „*Diaspora pentru Dezvoltare*”, un proiect comun al Guvernului Elveției și Ministerului Drepturilor Omului și Refugiaților al Bosniei și Herțegovinei, în parteneriat cu Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) și misiunea Organizației Internaționale pentru Migrație (OIM). Scopul enunțat al creării paginii web este de a stabili o comunicare bidirecțională între diasporă și țara de origine, solicitarea privind o astfel de inițiativă fiind expusă anterior de către membrii diasporii.

În afară de știri, documente și informații despre proiectul sus-menționat, portalul permite diasporii să-și expună ideile și proiectele și să participe la elaborarea și modificarea politicilor publice în Bosnia și Herțegovina și, în special, politicile care sunt importante pentru diasporă sau influențează dezvoltarea țării de origine.

⁴ Deși unele țări declară în continuare această intenție, spre exemplu Georgia - <https://agenda.ge/en/news/2018/2445>

⁵ Înființată în 2002 de un grup de profesioniști australieni, Asociația Advance este o rețea globală non-profit de peste 20.000 de australieni care trăiesc în 80 de țări și activează în calitate de cercetători, artiști, muzicieni, funcționari publici, antreprenori, angajați ai companiilor și proprietari de mici afaceri. Advance primește sprijin guvernamental din partea Departamentului australian pentru afaceri externe și comerț, autorităților regionale australiene și donatorilor corporativi internaționali. Organizația conectează profesioniști australieni care activează în afara țării, în opt domenii cheie: academic și de cercetare; arte; servicii financiare; științe ale vieții; mass-media, comunicații și tehnologie; servicii profesionale; întreprinderi sociale și caritabile; și economia verde; oferă un portal web cu oportunități de muncă, informații despre reîntoarcere și seminare pentru membrii diasporii australiene care doresc să se întoarcă în Australia sau să migreze în alte țări.

Portalul conține, printre altele, un fișier consolidat de adrese ale instituțiilor de stat din Bosnia și Herțegovina, precum și a reprezentanțelor diplomatice și consulare în străinătate. Pe site există un Registru al organizațiilor diasporale, inclusiv datele de contact ale acestora.

În ceea ce privește transferul de cunoștințe, platforma permite înregistrarea unor potențiale idei de proiecte și propuneri de parteneriate. La moment pe site sunt înregistrate 32 solicitări de parteneriate (similare exemplului expus în caseta din dreapta), propuse atât de membri ai diasporei, cât și de instituții din țara de origine (instituții publice, reprezentanți ai sectorului privat, mediului academic și societății civile care au nevoie de un anumit tip de expertiză). De asemenea, site-ul găzduiește un "târg" al ideilor, proiectelor, cunoștințelor, abilităților, produselor și serviciilor cu care membrii diasporei ar dori să contribuie la dezvoltarea țării de origine. Conceput în calitate de platformă de tip *Crowdsourcing*, pe acest forum on line sunt înregistrați până în prezent 1928 de utilizatori, în jurul a 9 teme de discuții: transfer de cunoștințe, IT, antreprenoriat, oportunități de afaceri și investiții, educație și piața muncii, muzică, literatură națională, acțiuni de caritate. În general discuțiile de pe forum nu sunt intense, fiecare mesaj postat înregistrând între 0 și 4 reacții/răspunsuri.

Un expert din Regatul Țărilor de Jos este solicitat pentru un transfer de cunoștințe privind dezvoltarea unui instrument de asistență pentru IMM-uri

Economie10/25/2019/Cerere

Asociația de antreprenoriat și afaceri Mostar este în căutarea unui expert care să ofere expertiză privind mecanismele de sprijin pentru dezvoltarea IMM-uri din Olanda. Acțiunea ține de activități de susținere a antreprenoriatului, cum ar fi: - definirea IMM-urilor (în legile, strategiile din Olanda), - cum sunt elaborate politicile care să sprijine dezvoltarea IMM-urilor și modul în care IMM-urile sunt implicate în acest proces; transfer de cunoștințe cu privire la tipurile și funcționarea organizațiilor care reprezintă antreprenorii (camere, asociații de afaceri ș.a.); transferul de cunoștințe privind instrumente de sprijin specifice dezvoltării IMM-urilor, cum ar fi incubatoarele de afaceri. Transferul de cunoștințe ar include: - pregătirea unei prezentări, expunerea acesteia și discuții cu ministerele și entitățile relevante (2 prezentări la Mostar și Banja Luka) și două prezentări și un interviu în două regiuni ale țării. Organizația gazdă poate să acopere o parte din costuri

Filipine

Portalul <https://www.balinkbayan.gov.ph/> a fost dezvoltat de către Comisia pentru filipinezii din străinătate (CFO) drept o recunoaștere a impactului tot mai mare a migranților asupra dezvoltării țării de origine. Termenul *BaLinkBayan* s-a format prin contopirea cuvântului filipinez *balikbayan* (filipinez care revine din străinătate) și cuvântului *link* (în engleză - legătură), fiind conceput astfel drept un mijloc de a conecta indivizii și comunitățile filipineze din străinătate cu țara de origine (fiind parte a programului Diaspora pentru Dezvoltare (D2D) administrat de CFO). BaLinkbayan se concentrează pe susținerea inițiativelor din următoarele domenii: investiții și antreprenoriat în diaspora, filantropia diasporei, programul *brain gain*, schimburi educaționale și coordonarea colaborărilor diasporă – țara de origine în domeniul medical. Potrivit prevederilor *Planului Filipinez de Dezvoltare*, portalul *BaLinkBayan* servește drept platforma perfectă pentru a asigura servicii mai bune filipinezilor aflați peste hotare. Obiectivul pe

termen lung expus în momentul lansării portalului *BaLinkBayan*, de a asigura o creștere inclusivă și durabilă, reiese din forța colectivă a emigranților filipinezi, care pot servi drept catalizatori ai dezvoltării economice.

În calitate de portal creat pentru a facilita implicarea diasporei, acesta încearcă să reunească peste 10,24 milioane de filipinezi aflați în străinătate pe o platformă integrată și cuprinzătoare, care ar utiliza cunoștințele, expertiza, abilitățile, rețelele, resursele materiale și financiare ale migranților pentru a contribui la dezvoltarea țării de origine. Platforma conectează cetățenii aflați în străinătate la inițiativele de dezvoltare ale diasporei implementate deja în Filipine și oferă opțiuni pentru a beneficia de oportunități de afaceri și de investiții la nivel național și local.

Portalul cuprinde următoarele compartimente:

- *Lansează o afacere* – asistă cetățenii aflați în străinătate în lansarea unei afaceri acasă;

- *Donații și voluntariat* – incurajează oferirea ajutorului celor aflați în dificultate;

- *Acces on line la serviciile guvernamentale* – oferă acces la serviciile agențiilor naționale, fiind testate în prezent și unele servicii locale;

- *Secțiunea Hărți Interactive* - conține un ghid vizual cu produsele locale tradiționale ale fiecărui oraș sau regiune, indicele de competitivitate pentru afaceri, gradul dezvoltării infrastructurii etc.

Pagina *Forum* servește drept mecanism de feedback, precum și permite interacțiunea între vizitatori și invitați. Pagina *Întrebări frecvente* (FAQ) oferă o incursiune rapidă în subiectele comune ale solicitărilor, în timp ce pagina *Descărcări* conține documente necesare pentru un studiu al relației diaspora-dezvoltare în contextul filipinez.

CFO, de comun cu instituțiile partenere, inclusiv autoritățile publice locale, desfășoară frecvent activități de consolidare a capacităților privind gestionarea platformei și completarea acesteia cu materiale de interes pentru cetățenii filipinezi aflați în străinătate (un exemplu în acest sens poate fi văzut în caseta din dreapta).

Ungaria

În cazul Ungariei, una din acțiunile realizate pentru implementarea politicii de implicare a diasporei a fost lansarea Registrului Maghiar (<https://www.nemzetiregiszter.hu/index>), o bază de date virtuală pentru etnicii unguri din întreaga lume, care furnizează un buletin săptămânal atât în maghiară cât și în engleză. Scopul principal al Registrului a fost cooptarea celor care au pierdut contactul cu țara de

Comisia pentru filipinezii din străinătate (CFO) a desfășurat o instruire de două zile privind managementul site-ului BaLinkBayan. La instruire au participat reprezentanți din unitățile administrației locale - parteneri ai CFO. Ghidați de manualul utilizatorului furnizat de CFO, participanții au fost instruiți cu privire la modul de gestionare și administrare a versiunilor localizate a site-ului web BaLinkBayan. Prima parte a instruirii s-a axat pe managementul site-ului, incluzând subiecte privind WordPress-ul, șablonul site-ului guvernamental, meniul tabloului de bord și backup-ul site-ului. Ulterior, instruirea s-a axat pe gestionarea conținutului, participanții învățând cum să creeze pagini, să adauge imagini și să publice postări, în speranța că aceste activități vor fi utile pentru dezvoltarea propriile pagini BaLinkBayan administrate de autoritățile regionale.

origine și oferirea unei informări ample privind ultimele evoluții din patrie. Pe parcursul timpului *Registrul maghiar* și-a extins funcționalitatea, servind nu doar pentru a oferi informații diasporei despre Ungaria, ci și în sens invers; organizațiile diasporei pot să plaseze pe pagina web știri și informații despre activitățile și evenimentele proprii. Astfel, Registrul maghiar îndeplinește unul dintre cele mai importante obiective ale politicii maghiare în domeniul diasporei, așa cum este definit în Cadrul strategic pentru comunitățile maghiare din străinătate - sporirea gradului de conștientizare în rândul diasporei a situației actuale din țara de origine și consolidarea conexiunii cu aceasta.

În septembrie 2019, Guvernul Ungariei a lansat o nouă platformă web numită - *Külhoni Magyarok* - <http://www.kulhonimagyarok.hu/> (Ungurii din străinătate), care are ca scop prezentarea vieții comunităților din afara țării, cât și activitatea țării de origine orientată spre consolidarea relației cu diaspora. Site-ul dispune de câteva compartimente. În primul rând, ca și portal de știri, misiunea sa este de a oferi informații. Pe site sunt plasate informații despre programele guvernamentale orientate spre colaborarea cu diaspora (Programul de dezvoltare a școlilor medicale, Programul Kőrösi Csoma Sándor și programele Petőfi Sándor, Mikes Kelemen și Julianus). De asemenea, școlile de predare a limbii maghiare care operează în diaspora pot fi vizualizate pe harta interactivă a site-ului.

O altă parte a interfeței este formată dintr-un repozitoriu de cunoștințe, unde sunt disponibile actele normative, strategiile și publicațiile aferente.

Al treilea compartiment al site-ului conține prezentarea unor istorii personale; vizitatorii pot face cunoștință cu tinerii, familiile și agenții economici maghiari implicați în activități transfrontaliere, prin intermediul unor scurte videoclipuri și interviuri.

„ Scopul a fost să existe un nou tip de interfață pentru utilizator, unde totul să fie accesibil într-un singur loc, informația fiind, totodată, și personalizată” *Zsolt Semjén, viceprim-ministrul pentru politica națională, religie și naționalități*

Portugalia

Portalul Comunităților Portugheze din Străinătate - <https://www.portaldascomunidades.mne.pt/pt/>, este parte componentă a portalului Ministerului de externe. În cadrul acestuia sunt afișate informații consulare relevante pentru membrii diasporei, dar și detalii despre programele guvernamentale de susținere a asociațiilor diasporale, programele de revenire de scurtă durată în țară pentru membrii diasporei, asistența socială și juridică de care pot beneficia cetățenii portughezi cu reședința în străinătate.

Slovenia

Portalul web <https://www.slovinci.si> este un proiect de comunicare a comunităților slovene din țările vecine Sloveniei și din întreaga lume, atât cu țara de origine, cât și cu alte comunități similare. Portalul web a fost înființat la inițiativa Oficiului Guvernului Republicii Slovenia pentru slovenii de peste hotare cu scopul de a crea un flux informațional cât mai intens cu și între slovenii din afara țării.

Pagina web conține câteva compartimente:

- Știri din țară și din activitatea asociațiilor diasporale,
- Compartimentul "Bine ați venit acasă" – conține informație despre evenimentele anuale dedicate diasporei,
- Studierea limbii slovene – cursuri de limbă slovenă pentru copii și adulți,
- Instituții/ asociații slovene – lista asociațiilor diasporale din 33 de țări,
- Concursuri – anunțuri privind programele de suport a diasporei,
- Link-uri utile – link-uri la paginile instituțiilor de stat, informație utilă despre condițiile de călătorie în Slovenia, paginile web ale instituțiilor media din Slovenia,
- Revista electronică – edițiile publicației electronice " Moja Slovenija".

Brazilia

Scopul portalului „Brazilienii în lume” - <http://www.brasileirosnomundo.itamaraty.gov.br/>, este de a instrumenta și extinde dialogul dintre Ministerul Afacerilor Externe și comunitățile braziliene din străinătate pe de o parte și, între comunitățile braziliene, pe de altă parte.

Site-ul conține informații despre comunitățile braziliene din afara țării, de asemenea compilări din presă despre brazilienii migranți, estimări ale emigranților și referințe bibliografice. Portalul conține, de asemenea, știri despre activitățile guvernamentale de interes pentru brazilienii aflați în străinătate, informații despre ciclul de conferințe „Brazilienii în lume” și despre procesul electoral pentru alegerea Consiliului reprezentanților brazilienilor de peste hotare⁶.

India

Pe portalul național al Indiei (www.india.gov.in) există un compartiment dedicat cetățenilor indieni nerezidenți, care conține atât informație consulară relevantă, cât și oportunități investiționale pentru diasporă⁷. De pe aceeași pagină pot fi descărcate diferite formulare necesare pentru accesarea serviciilor publice de interes pentru cetățenii din afara țării (nerezidenți fiind termenul utilizat de autoritățile indiene pentru a defini această categorie de populație). Programele orientate spre diferite categorii de membri ai diasporei (ex. copii, tineri, descendenți) pot fi accesate de pe același portal.

Elvetia

Pe lângă activitatea instituțiilor de stat responsabile de relațiile cu comunitățile din afara țării, Organizația Elvețienilor din Străinătate (OSA) informează elvețienii care locuiesc în afara țării despre ceea ce se întâmplă în Elveția și le oferă acestora o gamă largă de servicii.

⁶ Consiliul reprezentanților brazilienilor de peste hotare (CRBE) este un instrument de dialog între MAE și, prin extensie, Guvernul brazilian și brazilienii care locuiesc în străinătate.

⁷ https://www.india.gov.in/people-groups/community/non-resident-indians?sort_by=changed&sort_order=DESC

Activitatea OSA este susținută de aproximativ 650 de asociații și instituții create de elvețieni în întreaga lume. A fost fondată în 1916 și este recunoscută de autorități drept organul reprezentativ al celei de-a "Cinca Elveții" (definiție conform criteriului lingvistic – sunt 4 limbi oficiale în cadrul Confederației Elvețiene, iar limba engleză este considerată lingua franca pentru elvețienii din afara țării, care formează astfel "cea de-a Cinca Elveție"). Site-ul OSA (<https://www.aso.ch/en>) conține informații și consiliere în domeniul asistenței juridice, securității sociale și educației, precum și, o mare varietate de activități pentru tinerii elvețieni din străinătate.

Informațiile sunt organizate în două compartimente. Primul are rolul de a informa elvețienii care trăiesc în străinătate despre actualitatea vieții din Elveția. Celălalt are drept scop de a informa mass-media elvețiană despre subiectele ce țin de activitățile diasporei. OSA gestionează și rețeaua *SwissCommunity.org* care permite elvețienilor din străinătate, mass-mediei și decidenților să se informeze reciproc și să țină legătura în permanență.

Compartimentul dedicat consultărilor cuprinde următoarele subiecte:

- Emigrare,
- Aflarea în străinătate,
- Reîntoarcerea,
- Sistemul educațional din Elveția.

OSA promovează în mod activ drepturile politice ale elvețienilor care locuiesc în străinătate și îi încurajează să se înscrie în registrul electoral. Organizația este, de asemenea, un promotor consecvent al votului electronic.

SwissCommunity (<https://www.swisscommunity.org/en/homepage>) - platforma pentru elvețieni din întreaga lume

Platforma *SwissCommunity.org* a fost lansată în 2010 cu scopul de a consolida legătura dintre elvețienii din străinătate și țara de origine, fiind concepută și adaptată pentru a răspunde nevoilor elvețienilor din întreaga lume. Portalul rețelei conține rubricile știri, informație despre cantoanele elvețiene, subiecte ce țin de implicarea diasporei în treburile publice din patrie, dar și un forum (fiind necesară înregistrarea) care conține o pagină de profil a utilizatorilor, informații despre diferite evenimente și, desigur, discuții pe marginea subiectelor de actualitate. În 2015 rețeaua însuma în jur de 32000 de membri (date publicate cu ocazie efectuării unui sondaj).

Grecia

Programul "*Knowledge and Partnership Bridges*" a fost lansat de Guvernul Elen pentru a combate fenomenul "exodului de creieri" prin interconectarea și crearea unei rețele funcționale formate din grecii înalt calificați, indiferent dacă au migrat sau au rămas în Grecia. Programul presupune activarea unei „întoarceri virtuale” a grecilor din străinătate, prin conexiuni cu conaționali care au rămas în țară. Elaborată în baza unui plan al Secretariatului General pentru Strategie și Investiții Private și Ministerului

Economiei și Dezvoltării și, fiind pusă în aplicare prin intermediul Centrului Național de Documentare, inițiativa este orientată spre redresarea problemei emigrării recente a grecilor. Un mijloc de a realiza acest lucru ține de evidențierea avantajelor care pot rezulta din crearea unor rețele globale, fapt care va avea drept consecință modelarea viitorului țării într-un mod tangibil, cu sprijin reciproc la nivel științific, profesional și de afaceri.

Site-ul programului - <https://www.knowledgebridges.gr/en> - conține următoarele compartimente:

- Informație despre program
- Oportunități (politici de reîntoarcere a persoanelor înalt calificate, oportunități de finanțare, burse în Grecia, mentorat),
- Informație utilă (au fost selectate link-uri la informații referitoare la subiecte importante precum impozitarea, securitatea socială, cadrul juridic, serviciul militar, educația și limba greacă, cetățenia, vizele, consulatele și ambasadatele, precum și servicii digitale oferite de instituțiile de stat elene).
- Prezentarea cazurilor de succes ale beneficiarilor programului,
- Noutăți relevante.
- Posibilitatea de înregistrare în calitate de membru al rețelei (4 categorii de membri – persoane fizice aflate în țară sau străinătate, organizații diasporale sau de afaceri, organizații ce activează în Grecia).

Irlanda

Pagina "*Global Irish*" <https://www.dfa.ie/global-irish/> de pe platforma Departamentului afaceri externe și comerț își propune să asiste cetățenii irlandezi și descendenții lor în menținerea conexiunilor cu Irlanda și cu alți conaționali, prin oferirea de informații și sprijin. Pagina dispune de următoarele compartimente:

- *Te ajutam* (Supporting You) – oferă informații despre programe de suport și evenimente, dar și informație consulară, rapoarte anuale privind implementarea politicii de stat în domeniul diasporiei
- *Îți asigurăm conexiunea* (Connecting You) – conține un directoriu de 769 de organizații diasporale, un ghid de comunicare pentru organizațiile diasporale, rezultatele sondajelor cu participarea diasporiei. De asemenea, există o secțiune cu noutăți relevante diasporiei, o listă cu posturi radio disponibile on line, o listă a ziarelor care pot fi accesate on line, dar și informații turistice despre Irlanda.

- *Revenirea în Irlanda* – oferă informații și suport pe tot parcursul procesului de revenire. În special sunt menționate programele destinate persoanelor revenite și adresele unde pot fi consultate informații adiționale⁸.
- *Afaceri și educație* – informații despre rețelele de afaceri, oportunități educaționale în Irlanda, organizații ale absolvenților,
- *Sport și cultură* – evenimente culturale, muzică și dansuri tradiționale
- *Patrimoniu* – informații despre angajamentul Irlandei față de persoanele cu origini irlandeze aflați în afara țării.

II. Platforme și pagini web din Republica Moldova relevante pentru cetățenii Republicii Moldova care intenționează să plece, se află în străinătate, au revenit sau intenționează să revină

Studiul *Cartografierea Diasporei Moldovenești din Germania, Marea Britanie, Israel, Italia, Portugalia și Rusia*⁹ relevă faptul că migranții moldoveni cunosc puțin despre inițiativele guvernului țării de origine care vizează moldovenii de peste hotare – doar 15% din respondenții chestionați au afirmat că dispun de careva cunoștințe despre programele guvernamentale. Totodată, fiind întrebați care ar fi cele mai importante, din punctul lor de vedere, măsuri de sprijin pe care poate să le ofere autoritățile RM, au menționat următoarele:

- ✓ Oferirea informațiilor despre locuri de muncă în Republica Moldova,
- ✓ Informații despre locuri de muncă peste hotare,
- ✓ Informații despre înregistrarea legală a șederii în străinătate,
- ✓ Informații despre oportunități de investiții în Moldova,
- ✓ Informații despre posibilitatea revenirii în Moldova
- ✓ Informații despre modificări ce țin de protecția socială în Moldova
- ✓ Întreținerea legăturilor dintre Moldova și compatrioții aflați în străinătate (evenimente culturale, călătorii de afaceri, tabere de vară pentru copii, școli în țară gazdă).

⁸ https://www.citizensinformation.ie/en/returning_to_ireland/overview_of_returning_to_ireland.html. Site-ul national de informații pentru cetățeni, împreună cu rețeaua de centre de informare oferă consiliere și sprijin online și personal celor care doresc să se întoarcă în Irlanda. Resursele lor acoperă domenii precum subiectele financiare, rezidență, educație, precum și explorarea serviciilor de asistență socială. Departamentul pentru Ocuparea Forței de Muncă și Protecție Socială are, de asemenea, o secțiune pe site dedicată celor care revin în Irlanda. Prin programul de sprijin pentru emigranți, Departamentul de Afaceri Externe și Comerț finanțează organizații care oferă consultanță personalizată și sprijin pentru cetățenii irlandezi care doresc să se reîntoarcă în Irlanda.

⁹ <http://iom.md/sites/default/files/publications/docs/Raport%20ROM.pdf>

În continuare vom prezenta un șir de platforme web, gestionate de instituții de stat, proiecte internaționale sau grupuri de inițiativă, care conțin informații relevante pentru membrii diasporei, cetățeni care intenționează să plece peste hotare sau intenționează să revină.

O simplă trecere în revistă a acestora demonstrează varietatea lor, fapt ce poate îngreuna accesul la informații pentru persoanele neinițiate, sau care nu dispun de timpul necesar pentru a naviga pe aceste resurse.

Pagina web	Relevanța
Biroul Relații cu Diaspora www.brd.gov.md	- Informații privind politica de stat în domeniul diasporei - Programe de suport a colaborării diaspora – țara de origine - Evenimente organizate de/cu participarea diasporei - Ghid pentru (re)integrarea cetățenilor Republicii Moldova
Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene www.mfa.gov.md	- Lista reprezentanțelor diplomatice și consulare a Republicii Moldova în străinătate
Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă www.anofm.md	- Informare și consiliere privind angajarea în câmpul muncii - ofertă on-line a locurilor de muncă - www.e-angajare.md - cursuri de formare profesională - angajarea în câmpul muncii peste hotare http://angajat.md/node/70
Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova http://cnas.md/lib.php?l=ro&idc=355&t=/Relatii-internationale/vechi-Acorduri-in-domeniul-asigurarilor-sociale	- Acorduri în domeniul asigurărilor sociale - Prestații sociale
Portalul Serviciilor Publice https://servicii.gov.md/	- Catalog electronic al serviciilor publice prestate de către autorități - Descrierea serviciilor, setul de acte necesar pentru prestarea lor, intervalele orare în care sunt prestate, costurile și durata implementării, - Datele de contact pentru informații suplimentare și formularele care vor trebui completate de către cetățeni în formă electronică, inclusiv instrucțiuni de completare.
http://www.cariere.gov.md/	Portalul funcțiilor vacante în cadrul serviciului public
https://particip.gov.md/	- Pagina web ce oferă posibilitatea de expunere și generarea de propuneri pe marginea proiectelor de reglementări în curs de elaborare
Comisia Electorală Centrală www.cec.md	- Modalitatea de participare la alegeri - Lista secțiilor de votare
Ministerul Educației, Culturii și Cercetării www.mecc.gov.md	- Acorduri bilaterale în domeniul educației - Autentificarea și recunoașterea actelor de studii

<p>Agencia Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare www.anacip.md</p>	<p>-Recunoașterea și echivalarea titlurilor de înaltă calificare științifică și științifico-didactică obținute în străinătate</p>
<p>Serviciul Vamal https://customs.gov.md/ro/content/regulile-privind-introducerea-tara-bunurilor-personale-ce-prevede-legislatia</p>	<p>-Regulile privind introducerea în țară a bunurilor personale</p>
<p>Agencia de Investiții www.invest.gov.md</p>	<p>-Informații despre climatul investițional -Informații specifice despre un anumit sector economic -Informații relevante despre taxe, subiecte administrative și legale, -informații despre Zonele Economice Libere, drept infrastructură pentru atragerea investițiilor</p>
<p>Agencia Proprietății Publice www.app.gov.md/ro</p>	<p>-Anunțuri privind privatizarea proprietății publice</p>
<p>Finanțarea Afacerilor https://finantare.gov.md/</p>	<p>-Portalul unde sunt agregate oportunități de finanțare a afacerilor</p>
<p>Orgnizația pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii www.odimm.md</p>	<p>-Informație despre programele guvernamentale PARE 1+1, START pentru TINERI, Femei in Afaceri, Fondul de Garantare a Creditelor, -Centrul de Consultanță în Afaceri</p>
<p>Parcul virtual IT https://moldovaitpark.md/en/</p>	<p>-Posibilitatea de a beneficia de taxa unică de 7% prin relocarea unei afaceri IT în Republica Moldova</p>
<p>Portalul EU4Moldova https://www.eu4moldova.md/ro</p>	<p>-Informație privind programele și proiectele finanțate de UE, inclusiv în regiuni</p>
<p>Portalul de Business https://businessportal.md/</p>	<p>-Conține informații, oportunități de finanțare și consultanță pentru IMM-uri</p>
<p>Camera de Comerț și Industrie https://chamber.md/membrii-cci/</p>	<p>-Lista membrilor Camerei de Comerț și Industrie, în vederea inițierii unor parteneriate</p>
<p>Pagina Acordului de Asociere/Acordului de liber schimb RM-UE https://dcfta.md/ghiduri</p>	<p>-Condițiile și regulile de comerț RM-UE -Ghiduri privind accesul pe piața comunitară și surse de finanțare adiacente</p>
<p>Portalul www.migratie.md</p>	<p><i>Site-ul nu era funcțional la momentul accesării/10.12.19</i></p>
<p>Portalul www.viza.md</p>	<p>-Informație consulară, adresele ambasadelor și oficiilor consulare, -Lista asociațiilor diasporale, știri de interes pentru membrii diasporei, -Un compartiment dedicat întrebărilor și răspunsurilor pe subiecte conexe migrației.</p>
<p>https://www.migratiesigura.md/about/</p>	<p>-Portal ce oferă informație utilă pentru o aflare în siguranță în afara țării</p>
<p>http://www.moldova.travel/</p>	<p>-Oferta turistică a Republicii Moldova</p>
<p>Asociația Națională a Trainerilor Europeni din Republica Moldova, www.antem.org</p>	<p>-Cursuri on-line de limbă română</p>

După cum se vede din tabelul de mai sus, lista subiectelor de interes pentru membrii diasporei sau persoanele care intenționează să revină este destul de diversă, la fel ca și lista potențialelor surse de informare, fapt care, de comun cu necesitatea acordării unor servicii personalizate, implică necesitatea reevaluării strategiei de comunicare și informare a autorităților Republicii Moldova.

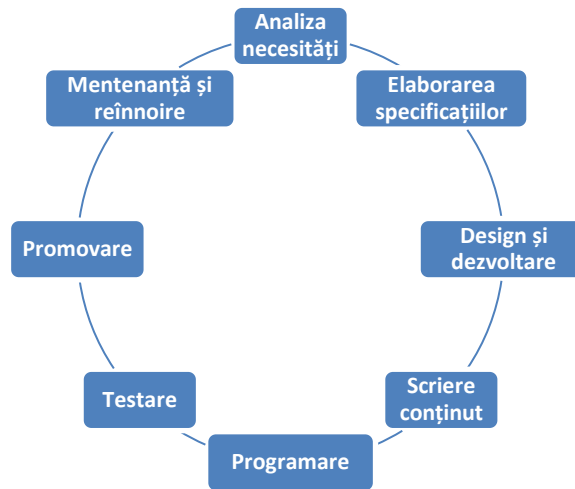
III. Conceptul platformei de comunicare și informare

Procesul de elaborare a unei platforme de comunicare și informare a diasporei (sub forma unui portal ce va stoca informația de interes pentru potențiali migranți, membri ai diasporei și persoanele revenite după modelul unui "ghișeu unic") trebuie să fie anticipat de unele activități preparatorii, menite să asigure relevanța platformei dar și angajamentul părților implicate (de fapt aceste acțiuni sunt actuale și în cazul celorlalte scenarii descrise în partea introductivă).

Analiza necesităților. În primul rând, se impune necesitatea identificării subiectelor de interes pentru grupurile țintă (în acest sens se propune inclusiv utilizarea chestionarului expus în Anexa 1 și desfășurarea unor focus grupuri preparatorii). Implicarea membrilor diasporei la o etapă cât mai incipientă în cadrul acestui proces este definitorie (o posibilitate ar fi cooptarea reprezentanților diasporei (care activează în domeniul IT, sau sunt recunoscuți pentru activități de asistență și consiliere în diasporă) în cadrul grupului de lucru pentru elaborarea platformei). De asemenea, este importantă interacțiunea și discuțiile exploratorii cu reprezentanții instituțiilor de stat care sunt de obicei în contact cu membrii diasporei sau persoanele revenite, dar și cu echipele de implementare ale proiectelor și programelor de suport pentru migranți și diasporă. Câteva întrebări pentru discuții ar fi următoarele: ce informații sunt deja disponibile și ce informații dintre cele de interes/solicitare lipsesc?; care sunt cele mai frecvente categorii de informații solicitate?; unde și cum obține în prezent publicul țintă informațiile relevante?

Asigurarea angajamentului. Sunt foarte frecvente cazurile când portalurile informaționale odată elaborate nu trec testul timpului (fiind des întâlnite cazurile când ciclul de viață al acestora nu depășesc cu mult perioada de implementare a proiectelor internaționale în cadrul cărora sunt elaborate). Platformele informaționale au nevoie de îngrijire constantă: actualizările tehnice și informațiile noi necesită monitorizare, actualizare și editare. Din acest considerent, se recomandă ca BRD să efectueze o planificare prealabilă a resurselor (în primul rând umane) pe care poate să le aloce pentru menținerea unui astfel de instrument de informare/comunicare. Există necesitatea stabilirii stricte a rolurilor privind completarea/actualizarea permanentă a informației de pe portal (personal din cadrul BRD și eventual punctele focale responsabile de DMD din cadrul autorităților centrale și locale). Cooptarea altor instituții publice cu activități relevante pentru membrii diasporei și persoanele revenite în realizarea acestui proiect este importantă nu doar la etapa agregării inițiale a informațiilor pentru platformă, dar și pentru a asigura ulterior un grad sporit de eficiență a răspunsurilor la solicitările parvenite din partea utilizatorilor.

Etape în elaborarea unei pagini web

Obiectivele platformei sunt următoare:

- ✓ Informarea cetățenilor Republicii Moldova care se află în străinătate sau intenționează să plece, privind aspecte ce țin de aflarea lor în străinătate
- ✓ Prezentarea oportunităților oferite de către autoritățile țării de origine pentru a stimula colaborarea cu diaspora și cooptarea concetățenilor aflați în afara țării în procesele care au loc în Republica Moldova
- ✓ Facilitarea integrării cetățenilor care au revenit sau intenționează să revină în țară,
- ✓ Eficientizarea interacțiunii categoriilor de cetățeni sus-menționați cu autoritățile publice din țară și cele acreditate în străinătate.

Grupul-țintă predefinit al portalului este următorul:

- ✓ Originarii din Republica Moldova stabiliți peste hotare, care vor să mențină legături cu Republica Moldova, implicându-se pe diferite dimensiuni, sau interesați în dezvoltarea unor proiecte orientate spre țara de origine;
- ✓ Originarii din Republica Moldova stabiliți peste hotare, care vor să revină acasă și au nevoie de informații cu privire la oportunitățile de reintegrare socială, economică și profesională în Republica Moldova;
- ✓ Cetățenii Republicii Moldova care vor să plece peste hotare și au nevoie de informații clare și actualizate cu privire la oportunitățile legale de emigrare și integrare socială și profesională în țara de destinație;
- ✓ Organizații diasporale și alte organizații asociative constituite de conaționali noștri în străinătate;
- ✓ Autorități publice, instituții din mediul public, academic, privat și de afaceri care sunt interesate de consolidarea parteneriatelor cu reprezentanți ai diasporei, transfer al cunoștințelor-inovațiilor-

competențelor, sau obținerea unei expertize specifice ce poate fi oferită de către membrii diasporei.

Printre **caracteristicile** obligatorii ale platformei am putea menționa: centrarea pe experiența utilizatorului, accesibilitatea, ușurința de navigare, existența legăturii inverse. Contactul direct cu utilizatorii va fi realizat prin intermediul unui help-desk amplasat pe prima pagină. De asemenea, în baza întrebărilor și solicitărilor recepționate, va fi elaborată rubrica *Întrebărilor frecvente*. Rezultatele anchetelor periodice privind gradul de satisfacție a utilizatorilor vor fi folosite în vederea îmbunătățirii conținutului platformei și modalităților de interacțiune cu grupurile țintă.

În meniul principal se propun următoarele **module** și sub module:

- Guvernul pentru tine/Agenda guvernamentală privind DMD
 - Viziunea Migrație-Diaspora-Dezvoltare
 - Cadrul normativ
 - Cadrul instituțional (instituții+date de contact)
- Migrație circulară
 - Locuri de muncă vacante în străinătate (în baza acordurilor bilaterale)
 - Informații utile pentru angajarea în afara țării
 - Misiunile diplomatice și consulare ale RM
- Programe și proiecte
 - Programele gestionate de BRD
 - Proiecte finanțate de donatori în domeniul DMD
- Devino antreprenor acasă
 - Programul PARE1+1
 - Oportunități investiționale în RM
 - Inițiative de atragere a investițiilor
 - Oferta curentă de privatizare
- Implică-te!
 - Burse și stagii
 - Oportunități de voluntariat
 - Formular de înregistrare a unor potențiale idei de contribuție la dezvoltarea RM
 - Solicitări de expertiză din partea instituțiilor publice
- Reîntoarcere/revenire
 - Cele 8 capitole din cadrul Ghidului pentru (re)integrarea cetățenilor Republicii Moldova reîntorși de peste hotare

Următorul compartiment de pe pagina de titlu (a se vedea Anexa 2) va fi dedicat *știrilor și evenimentelor* din actualitatea Republicii Moldova, dar și a diasporei.

Ulterior, urmează un bloc format din *10 module* dedicate subiectelor de interes pentru membrii diasporei și cetățenilor RM reveniți, sau care intenționează să revină: apeluri deschise în cadrul

programele relevante pentru grupurile țintă, locuri de muncă vacante în RM, programele de suport a afacerilor (sistematizarea acestora pe diferite categorii, în dependență de tipul de intervenție solicitat), stagii și voluntariat (în serviciul public, dar și sectorul asociativ și privat), proiecte de acte normative (aflate pe agenda Guvernului), servicii publice disponibile on line, informații despre procedura de vot în străinătate, colaborări academice (solicitări de parteneriate, oportunități de finanțare disponibile pentru colaborările academice și inter universitare), întrebări frecvente din partea utilizatorilor și răspunsurile instituțiilor abilitate¹⁰, E-biblioteca (ghiduri și alte informații utile). Am considerat că evidențierea separată a acestor module (dedicate unor subiecte de interes pentru membrii diasporei și cetățenii reveniți) și plasarea lor în centrul paginii, va facilita accesul direct al utilizatorilor la informația de interes, inclusiv pentru persoanele cu experiență redusă de utilizare a resurselor web. Anticipăm ca, subiectele unor module din cele expuse, să sufere anumite modificări în cadrul fazei de pilotare, atunci când vom cunoaște mai exact prioritățile grupurilor țintă în ceea ce privește accesul la informație și comunicarea cu instituțiile țării de origine.

Modulul dedicat *Istoriilor de succes* va reflecta exemple de contribuție ale membrilor diasporei la dezvoltarea țării de origine, exemple de afirmare a conaționalilor noștri în străinătate, dar și experiența celor reveniți în țară.

Utilizatorii pot propune teme de discuții în cadrul *Forumului*. Subiectele supuse discuției țin de aflarea în străinătate sau revenirea în țară, iar pe lângă răspunsurile pertinente ale reprezentanților instituțiilor de stat se va ține cont de rezultatele contribuțiilor de tip *crowdsourcing*. Moderatorul va monitoriza ca tema să fie activă până la obținerea unui răspuns sau reacții adecvate.

Harta interactivă a diasporei va reprezenta prezența comunităților de moldoveni și a asociațiilor diasporale, inclusiv date de contact, pentru a stimula fenomenul asociativ în rândul diasporei, fapt care, de comun cu evenimentele organizate de asociațiile respective, expuse în compartimentul *Evenimente/Știri* a site-ului, va spori vizibilitatea activității acestora, inclusiv în interiorul Republicii Moldova.

Desigur, popularitatea portalului depinde în primul rând de percepția utilității conținutului acestuia în rândul potențialilor utilizatori, dar și viteza de reacție a instituțiilor responsabile la eventualele solicitări și mesaje recepționate prin intermediul platformei. Completarea portalului la primă etapă cu informații de interes pentru cetățenii Republicii Moldova care intenționează să plece, se află, sau au revenit din străinătate (informație care parțial este în prezent afișată pe mai multe resurse web), cât și tranziția ulterioară către o veritabilă platformă de interacțiune și comunicare, implică eforturi conjugate ale instituțiilor de stat și actorilor non-guvernamentali, reuniți în jurul interesului comun de a diminua efectele negative ale migrației și a amplifica contribuția acestui fenomen la dezvoltarea Republicii Moldova.

¹⁰ În baza acestor informații poate fi lansat ulterior un Chatbot, care ar fi o interfață de comunicare cu utilizatorii 24/24 și care ar oferi răspunsuri la întrebările primite și doar în cazul în care vor fi subiecte noi sau personalizate, va redirectiona solicitarea către echipa de suport a portalului. Acest instrument va reduce din necesarul de personal și va spori viteza generală de reactive a site-ului.

Anexa 1: Modelul primei pagini a platformei de comunicare și informare

infodiaspora.md

[Logo]

RO/RU

InfoDiaspora – cunoaște, conectează-te, contribuie!

Căutare

	Guvernul pentru tine	Migrație circulară	Programe și proiecte	Devino antreprenor acasă	Implică-te!	Reîntoarcere/revenire
--	----------------------	--------------------	----------------------	--------------------------	-------------	-----------------------

EVENIMENTE/ȘTIRI

Vezi mai multe

Apeluri deschise 	Locuri de muncă vacante 	Programe de support a afacerilor 	Stagii și voluntariat 	Întrebări frecvente
Proiecte de acte normative 	Servicii publice on line 	Votează în străinătate 	Colaborări academice 	E-biblioteca

contactează-ne

ISTORII DE SUCCES

FORUM

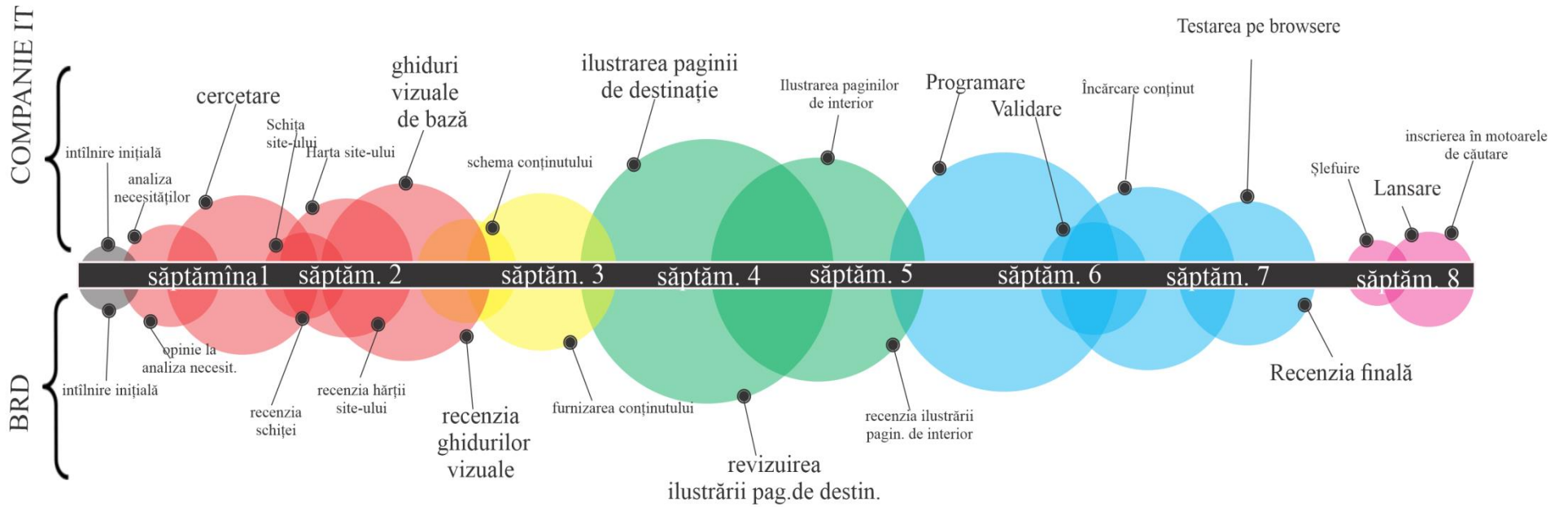

HARTA INTERACTIVĂ A DIASPOREI

LOGO PARTENERI

Anexa 2: Foaie de parcurs pentru elaborarea platformei de comunicare și informare

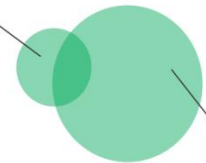
ETAPE

Cînd are loc etapa

IMPLICARE

Mai mică

Mai mare

IMPORTANȚA

Medie

Mai mare

FAZA

